

**Den hvide mand
Over kontinenterne**

**Antropologisk panorering
Visualisering for og bag billedfladen
Seeren som scenemester
Adorno og Horkheimer overført fra 1944 til 2013
Repeat repeat, ritual eller semantiske strukturer og kognitive processer**

Magi og visualisering
Mellem opfindelse og opdagelse

I den rituelle dans forsøger de oprindelige folk at skabe og se den fremmede for sig i en og samme akt. Når den hvide mand i kredsens midte gengælder deres smil, så er det deres magiske visualisering af ham.

Magien er ikke fremmed for de oprindelige folk. Den bryder først sammen med adskillelsen, når båndet mellem dem og visualiseringens genstand forsvinder, fx med den hvide mands logik, der er bygget op om analysens unikke og adskilte identiteter, identitetsprincippet.

Den hvide mand smiler måske igen i situationen, lidt forlegent, men han har sin egen realitet. Han er fremmed for dem.

Forskellen mellem opdagelse og skabelse forsvinder i visualiseringen, lige som den kausale forklaring går i sig selv med opløsningen af forskellen mellem årsag og virkning.

Men visualiseringens magi er også med i den hvide europæiske mands forsøg på at opdage og afdække, lige som det, der for længst var der før hans kunstneriske nyskabelser, afslører sig og opdages i og med forsøget på at skabe og opfinde det nye.

Opdagelse og opfindelse lader sig heller ikke definitivt skille i den hvide mands visualiseringer og kunst.

Kunst og videnskab
Subjektivt objektivt

Den europæiske kunst bekender sig til de kreative kræfter og ser dem som det skabende bag sine værker, selv om det ikke kun er det nye, der kommer til syne i kunsten. Vi genkender Picasso i det han har skabt. Han afslører sig selv i det nye, som han har skabt. Det er ham, vi ser i det han skaber, ikke kun det han skaber. For kunstneren er det skabte og nye et kompliment til ham, dvs. hans subjektivitet er ikke en diskvalificering af hans opfindelse, hvor den videnskabelige beskrivelses kvalitet som sand skal være objektiv. Det sande er ingen opfindelse, men en opdagelse.

Pablo Picassos kunstneriske skildring af bombningen af Guernica 1937

Picassos subjektivitet blev objektivt set en del af Europas kulturarv¹. Subjektiviteten bag hans bidrag komplimenterer kunstværkets objektive værdi.

Nazister og franckister, der var skyldige i de grusomheder, som Picasso skildrede med sit værk, Guernica, forsøgte at neutralisere det forpligtende i hans skildring ved at isolere den til og kategorisere den som hans egen isolerede subjektivitet. Deres strategi gik ud på at neutralisere Picassos skildring af deres egen objektive skyld med henvisningen til hans subjektivitet, lige som alle former for skyld og grusomhed i ideologisk forstand kan neutraliseres som subjektivitet, fjernes fra det objektives domæne, hvor den mere stringente og forpligtende logik hersker. Forbrydernes trick benytter sig af, at det subjektive ikke forpligter objektivt.

Muligheden for meningsfuldt at bruge distinktionen mellem det subjektive og det objektive går i sig selv med subjektivering af det objektive vs. objektivering af det subjektive. Når forsøget på at neutralisere den objektive skyld afslører sig som subjektiv, fascisternes alt for subjektive objektivitet, så neutraliserer det sig selv.

For at give mening, så må distinktionen som kognitiv ressource stå fremmed over for de værdier, den udskiller for sig med sin visualiserende differentierende indikation. Træder en distinktion performativt ind i sit eget perspektiv, så afslører den sin egen dobbelte funktion, som opdager og opfinder, den bliver ambivalent og meningsløs.

Går distinktionen mellem det objektive og det subjektive som visualiserende kraft i et med det sete, sit værk, genstanden for opmærksomhed, forlanger den det ensidige af sin egen tosidighed. Kun den magiske visualisering tåler identificeringen med det forskellige. Den hvide mands verden bryder sammen med magien, ikke de oprindelige folks.

¹ <http://www.arbejdsforskning.dk/pdf/art-141.pdf>

De fleste forsøg på at skabe det nye er, som allerede sagt og til stor skuffelse for den kunstneriske opdagelsesrejsende, endt op i afsløringen af det, der var; Kunstneren, der ville det nye, opdagede, nogle gange til stor skuffelse, sig selv i det skabte, som denne var før værket; Forsøget på at nå det nye endte op i afsløringen af det gamle.

Den opdagelsesrejsende opdagede måske også først og fremmest sig selv i det fremmede. Men sådan så han ikke på det. Det er os, der gør det, når vi adskiller os fra ham, ser ham, eller differentierer udtrykket, ”den hvide mand”.

Den hvide mand

Opdagelser, opfindelser og forbrydelser

Den hvide mands rationalitet lod sit essenshierarki hypostasere ind i sine forklaringer på det fremmede, da han drog ud for at erobre verden. Han skabte det i sine øjne, som om verden lod sig reducere til det identiske, uforanderlige, beherskelige, dvs. til det fattige substrat, som han allerede havde for sit indre blik, da han drog hjemme fra.

Den hvide mand drog ud i verden for at opdage, men han læste sit eget metafysiske essenshierarki ind bag alt, hvad han så på sin vej. Derfor er det så let i dag at afsløre, at de europæiske koloniherrer mest af alt genfandt sig selv i den erobrede verden. Det var ikke den verden, som de kom til, som de opdagede eller erobrede. De reducerede i stedet hele verden til den hvide mands verden.

De opdagelsesrejsende drog ud på egne forudsætninger, herunder de kognitive forudsætninger, der lader sig afsløre i læsningen af den semantik, der blev nedfældet på den hvide mands vej frem.

Forskellen, mellem det han reproducerede hos sig selv og det han opdagede, kunne han ikke selv se. I dag lader det sig dog gøre at bearbejde den hvide mands nedfældede iagttagelser med baggrund i vor egen distinktion mellem det, der gik under for hans virke og det som han så for sig.

De fremmede visualiserede den hvide mand for sig, men han var ikke modtagelig for deres erfaring. Kontinenterne stødte sammen, uden dog at mødes. De fleste kulturer gik bare under for den hvide mand, uden at man kan sige, at han opdagede dem.

Det var hverken noget entydigt bevis for indsigt fra hans side eller berigelse af verden, at han med den europæiske kultur var i stand til at kolonisere hele verden. Men set fra det gamle europæiske kontinents side, så det ud, som om at den hvide mand havde ret i sine betragtninger over verden, fordi han tilsyneladende kunne indordne alt under sine betragtninger.

Magt og sandhed

Han satte sin magt som kriterium for sandhed, dvs. han så sin overlegenhed udmærkelse som det mere sande end det fremmede, på samme måde som øko-

nomer og teknikere af i dag har en tilbøjelighed til at forveksle virkeligheden med det fattige substrat, der passer ind i [deres teknisk økonomiske forklaringer](#).

Det, der ikke lod sig registrere eller organisere som nyttigt i den hvide mands univers, var i dette europæiske metafysiske hierarki af lavere ædt, mindreværdigt, unyttigt og usandt. Sådan tog det sig ud for den hvide mand, for han forvekslede sin erfaring med virkeligheden.

Den hvide mand har forvekslet den verden, som han reducerede alt til, med sandheden. Som om verden kun var det fattige substrat for beherskelse, der var tilbage, når han i civilisationens, rationalismens og fremskridtets navn havde fjernet alle de kvaliteter og kulturer fra jordens overflade, som ikke lod sig registrere, beregne og dermed reducere til det, som han forstod med sin ”nytteoptimerende fornuft”. Han forvekslede nyttighed for ham med selve nyttigheden, lige som ethvert moderne subjekt, især i økonomisk forstand, forsøger at legitimere sin egoisme med henvisningen til, at hvad der er godt for den enkelte, det er godt for alle andre. Erfaringen svarer ikke til noget. Men strukturen er objektivt til stede hos alle, der fx dyrker den moderne markedsideologi.

Det europæiske kontinent og den europæiske antropocentrisme, rationalistiske axiocentrisme og etnocentrisme sejrede² således på globalt plan. Det var alt andet end et entydigt fremskridt, og evnen til at se kolonitidens kognitive reminiscenser for sig hos det moderne menneske er ikke imponerende. Derfor giver det mening at tale om den hvide mands kognitive konstitution som en ubrudt tradition op til i dag.

Hvad der på den hvide mands kognitive betingelser tager sig ud som sandheden, som det sande der har sejret på bekostning af det falske, og som de bedst egnede, der har sejret på bekostning af de mindre egnede, det er mindst lige så meget magi, subjektivt, imaginært og falskt, som de kulturer, han lod udrydde i fremskridtets og kristendommens navn. Han forvekslede sandheden med magt. Det er ikke overflødigt eller forkert at gøre opmærksom på, at den hvide mands erfaring ikke svarer til noget, og at hans erfaring er resultat af digtning, massesuggestion, fattiggørende magi og fantasi lige så meget som hans magi objektivt set er selvdestruktiv, truende miljøødelæggelser objektivt set taget i betragtning.

Kognitivt, individuelt og socialt er vi mere end nogen sinde før som fremmede kontinenter i forhold til hinanden og alt andet; Vi er opfindere, hvor vi bilder os ind at opdage, vi er vore egne største troldmænd, netop hvor vi er overbevist om at have udryddet fordomme, trolddom, magi, vild og utæmmet farlig natur. Vi er de farlige vilde!

Det afslører sig med de evigt samme fattige mekanismer og strukturer, der bag om ryggen på os dikterer os, hvad vi ser, hvor vi bilder os ind, at det er verden i

² http://digibug.ugr.es/html/10481/13799/G03_07Pedro_Gomez_Garcia.html

sig selv, der afslører sig for os oplyst under fuld kontrol. Forsøget på at fortrænge mørket med oplysning, magi med analytisk viden, er slået over i mørk magi, økologisk selvdestruktion, sociale katastrofer og fattigdom.

Den dumme hvide mand og kvinde reductio ad H.T.

Mangfoldigheden i kopierne af de evigt samme tvangstanker fungerer som erstatningen for det forpligtende og sande i erkendelsen. Vi køber tusindvis af kopier af de samme dumme aviser, for at overbevise os om, at det er rigtigt, hvad der står i dem. Men uanset hvor meget vi gentager de samme trivielle etnocentriske fremstillinger af os selv og alle andre, så bliver de ikke objektive gengivelser af andet end strukturen i vor egen fattige semantiske konstitution. Vi er vore egne største troldmænd, netop der hvor vi bilder os ind, at det er den skinbarlige virkelighed, som vi har afdækket. Vor subjektivitet er det, der objektivt afslører sig i vore visualiseringer. Ikke det vi ser uden for os.

Helle Thornings fremtrædelse for os vidner om en mediestrateg, en teknokratisk og bureaukratisk politiker. Folket er som det fremmede kontinent for hende, som dette blegansigt forsøger at omfatte med sine strategier.

Folket selv er i vildrede med hende. De ser vantro til, når hun kører frem strengt determineret af finansministeriets regnemodeller og de politiske strategers anbefalinger. Hun er ikke modtagelig for folkets magi. Hun står i centrum af kredsen, som blegansigtet i kredsen af de fremmedes ritual, hvor de visualiserer og forsøger at øve indflydelse på hende. Det virker ikke. Hendes ansigt er lige så immunt over for demokratiet, som den hvide mand var over for de fremmede kulturer, som han udryddede.

Den højeste retsinstans i hendes univers er ikke hverken det danske folk, grundloven, socialdemokratiet eller andre politiske partier. Hun er bureaukrat, teknokrat og markedsfundamentalist, fuldstændigt lige som resten af det bureaukrati, der har skabt hende i sit billede. EU er skabt i hendes billede, som hun er skabt i EU's billede. Hun er skabt som EU-bureaukrat, og hun vil dø som EU-bureaukrat.

De store skrevne kommercielle medier satser på flest mulige læsere, hvor de økonomisk uafhængige og mere arrogante af typen har nok i de få læsere, der faktisk kan læse. Medierne bekræfter markedets lov, og ideologiserer over markedet i enhver sammenhæng, når de ikke bare bøjer sig for markedets konkrete vilkår, men tilbyder det ideologisk, ved at beskrive markedet som garantien for udviklingen mod den bedste af alle verdener.

Det er dybt ironisk, at især markedsfundamentalistiske medier og borgere er så fokuseret på de danske skolebørns manglende læsekundskaber, når det eneste, de forholder sig til, får de få, der kan læse, til at løbe skrigende bort. Hvis danskerne kunne læse, så var det ude med de kommercielle massemedier.

Indholdet, der falder i brugerens sparsomme og kostbare opmærksomhed, er kun sat i verden for et syns skyld. Der må for omsætningens skyld ikke kunne

opstå nogen frygt for at gå glip af noget hos forbrugeren. Derfor er der heller ikke noget at komme efter. Alt er klinisk rensset for intellektuelle udfordringer og anstrengende integritet. Man undgår alt, hvad der kunne støde fra.

Magien, den visuelle kraft og intellektet er blevet forsømt, derfor er niveauet lavt hos flertallet af de kommercielle mediers læsere. Mediernes succes kan måles på, hvor dumme deres brugere gennemsnitligt er blevet. Og mistanken om, at det er denne dumhed, der har sejret ad helvede til, ja den får Jantes Fuck-finger, Anders Fuck Rasmussens egen opfindelse/opdagelse.

Men selvfølgelig visualiseres der. Det er værd at se for sig, se nærmere til. Snderingen over brugerfladen afslører det selvtilstrækkelige i mosaikken af massemediernes budskaber, deres evige strøm af atomare manifestationer. Alt sættes her i verden med det formål at bekræfte budbringerens ekstremt snævre og konstruerede realitet, de små latterlige kontinenters selvtilstrækkelighed, der måske nok lever på at vise andre, at de er individuelle og selvstændige, at de kan selv, og at det kan måles og dokumenteres på det marked, hvis værdi er betinget af udbud og efterspørgsel, hvorfor de så i sidste ende alligevel står afslørede som skabt og båret af et marked, der har udslettet og erstattet de individuelle egenskaber og værdier med markedsværdien, dvs. med prisen, der netop er den samme for enhver uanset individualitet og personlig smag og behag. På markedet er enhver forskel den samme.

Det sidste, der er tilbage af det modernistiske og moderne individ, er dets enestående vilje til at være mest på for flest muligt hele tiden, det går efter den anonyme værdi, [faktor x](#).

Denne korte beskrivelse omfatter og definerer det moderne markeds succesadækvate individ, fra statsleder til Dovne Robert. Den er formuleret for længe siden af svært tilgængelige ånder, der allerede den gang var fremmede for sin tid, og som ville have været endnu mere fremmed for vor tid. Denne ugens kommentar er således dybt inspireret af Horkheimer og Adornos "Oplysningens dialektik" fra 1944.

Inertien bag massemediernes mangfoldige forsøg på at nå ud til flest muligt kommer af viljen til at blive netop det, som alle andres øjne hviler på, det som flest muligt retter den kostbare opmærksomhed mod. Den kostbare opmærksomhed, brugeren, læseren, køberen sætter prisen i kommerciel forstand. Det er guden i det moderne markedsorienterede samfund, hvor alt sigter på gennemsnittet, dette abstraktum, den store kollektive visualisering, selve den sociale konstruktion, markedet, fællesskabet, som alle andre former for liv tenderer mod at gå under for.

Man tror ikke bare på sin markedsværdi, men lever på den, af den i de kommercielle massemedier. Det kan selvfølgelig ikke undgå at præge mediets budskab. Budskabet sættes i verden med det formål at bekræfte budskabet om, at budskabets værdi er markedets, det demokratiske flertals, prisen sat ved udbud og

efterspørgsel. Køberen er gennemsnitsforbrugeren, fordi det er den, der er flest af. Alt andet er umoderne og tilbagestående.

Hvor det i gamle dage hed "[De vises Steen](#)" om det sande, det gode og skønne, der handler alt i dag om den store sorte økonomiske vækst. Alt andet er enten elitært eller bare umoderne, offer for [Jantes Fuckfinger](#), den der højtideligt indvarslede sit overherredømme med Anders Fuck Rasmussens berømte nytårstale, der lovpriste og ophøjede enhver forbruger til status af sin egen højeste smagsdommer i alle livets spørgsmål. Her blev eksperterne med deres hamrende udemokratiske og videnskabelige kriterier for sandhed henvist til skammekrogen, lige som Søren Kirkegaards "existential import". Siden har eksperter og det eksistentielt vækkede individ levet i skyggen af den løftede fuckfinger, stigmatiseret og kategoriseret med begrebet "smagsdommer".

Anders Fuck Rasmussen er topbureaukrat i NATO, den vestlige verdens militære samarbejdsorganisation, den hvide mands drøm. Han forlod dammen, da økonomien svigtede ham. Hans drøm er verdens mareridt.

Helle T. har heller ingen fremtid i det danske folkestyre, som hun har jordet med sit respektløse misbrug af folkets tillid.

Danskerne opfører sig stadig som om, at deres ledere ikke for længst havde afskaffet den styreform, der så mange år har været kernen i fællesskabet.

Medierne kan heller ikke se noget, fordi de beskriver alt ud fra en og samme indre tvang, nemlig det indre markedes nødvendighed, den europæiske integration, konkurrence og økonomi.

Det danske folkestyre gik således under for den europæiske ide, lige som så mange andre mere oprindelige folk. Deres ledere så ikke det danske folk som andet end en forhindring på vejen. Derfor tager Thorning hendes historisk lave opbakning med sindsro. Folkestyret er jo nedlagt, reduceret til fortid sammen med så mange andre kulturer før det. Danmark var bare en forhindring på vejen frem mod De Forenede Europæiske Stater.

Mvh. Steen
Odense d.10/5 2013